

Scrisoare cu personaje

Personajele:

Băiatul: un personaj-actor care doarme și se trezește și e, desigur, un somnoros, (îmbrăcat în pijama, care nu va fi păpușă și va juca alternativ doar în fața paravanului).

Fabulistul: același băiat, de data aceasta apărând în visul sau și însuși prezentând fabula; (e îmbrăcat în frac).

Spiridușii sunt în număr de 7, personaje-actori îmbrăcați fistichiu, realizează trecerea dintre spațiul real (camera băiatului) și visul lui, (care se petrece după paravan și ai cărui protagoniști sunt animalele dintr-o pădurice); îi aduc băiatului scrisoarea magică, adormindu-l și trezindu-l la finalul fabulei, având puterea de a trece din fața paravanului - spațiul real al povestirii - în spatele (paravanului) - în spațiul visului băiatului, respectiv fabula intertextuală a Ninei Cassian "Critica de jos".

Leul, personajul principal al fabulei, perfect conștient de atuurile sale fizice, care stăpânește și conduce dictatorial.

Vulpea, șireată, mereu îi face pe plac leului, devenind acolita lui.

Berbecul, personaj pașnic, cel mai curajos dintre ceilalți, însă totuși fricos, dominat și el de leu.

Iepurele, fricos și bâlbâit, nu reușește să scape de spaimă.

Șoricelul, foarte fricos, sâsâit și grăbit.

Cele două veverițe, tremură mereu de frică și nu scot nici un cuvânt.

Vecinul și vecina (vocile leului și ale vulpii)

Moș Ene (vine și pleacă de la genele băiatului adormindu-l și se trezindu-l)

(Se joacă în cel mult 7 - 8 personaje)

Scenele:

Spațiul din fața paravanului reprezintă camera băiatului, unde pătrund spiridușii, ei având aceasta putere magică de a penetra cele două planuri (real-camera băiatului, imaginar-visul și fabula) și de a aduce scrisoarea magică din lumea imaginativă, trecând prin cea onirică, (fabula interpretată) concretizându-se în textul scrisorii.

Spațiul din spatele paravanului este locul unde se derulează fabula, respectiv visul băiatului.

PROLOG :

(Decorul - în fața cortinei se va observa un decor neutru, reprezentând o cameră. Trei sunete de gong sau de clopoțel.

Moș Ene, un personaj actor, (foarte gras, îmbrăcat într-un costum bleu marin cu stelute argintii) cu niște gene lungi de 7 m preocupat și încruntat, apare în public și în momentul în care observă (publicul) se înseninează și dorește să-i salute pe spectatori, dar atunci apare cineva cu o telecomanda și îl oprește, înțepenindu-i expresia vioaie (stand-by). Se apasă din nou telecomanda, dar el își reia gesturile însă invers, reface drumul mergând cu spatele și când să iasă pe poartă, este "butonat" pentru ultima dată din telecomandă, el reluându-și identic gesturile și plimbându-se prin public). Se postează în mijlocul scenei și încearcă să se prezinte, însă e destul bătrân și nu-și amintește cine este.)

MOȘ ENE: Eu sunt... sunt... (se scarpină în cap și gesticulează nervos)... cred că sunt un moșneag, dacă uit atât de repede. Da! Un moș. Aaa, Moș Ene. Da, da (încântat că și-a dat seama cine e). (Cu un gen de prezentare gen: Tarzan-Jane). Așa: Moș Ene (arătând spre el și spre copii) - copii, Moș Ene - copii, și în sfârșit satisfăcut de descoperire) Moș Ene - copii (în pronunție nuanțată). Aaa, copiii! Păi, am și eu vreo șase-șapte copii, mici și neastâmpărați, care vin și mă tot sâcăie: mă trag (mimă) și mă împing dintr-o parte în alta. Da, trebuie să fug când îi văd (trist). Ei copii, dar eu vreau să vă povestesc ceva. Fiți atenți! (moment de pantomimă în care Moș Ene face rezumatul întregii piese: arată că există un băiat care doarme, pe care îl vizitează spiridușii, cei care încearcă să îl trezească și nereușind, ei pleacă, lăsându-i scrisoarea. Apoi arată cum se tezește băiatul, găsește și citește prima pagină a scrisorii după care adoarme (din nou) și visează cum un leu sperie o grămadă mai mică de animale pașnice și sfoase, dintre care se distinge vulpea, o codană cochetă și viclană ce îl va "peria" pe leu, după care chiar el o va înșfăca și se va retrage ambiguu cu prada-i după copaci).

Și asta a fost povestea. (chiar atunci apar spiridușii, copiii lui, ai Moșului, iar el când îi vede încearcă să fugă dar e prins și purtat pe sus de sprintării-i spiriduși. Se retrag cu toții.)

SCENA 1

Tabloul 1

(Lumina crește și se aud glasurile spiridușilor, apoi instrumentele de făcut gălăgie, iar spiridușii zgomotoși ies rând pe rând în față și se întâlnesc cu toții în fața paravanului. Primul spiriduș dă impresia că ar vrea să povestească ceva în fața unor spectatori. Ceilalți intră în joc dar ignoră așa-zisul public)

Spiridușul 1 (șeful): A fost odată... (zgomote cu instrumentele)

a fost odată...(la fel)

a fost odată... un...

Spiridușul 2 (obraznicul): Băiat! (zgomote)

Spiridușul 3 (sfatosul): Și-au fost odată (zgomote)
odată... niște...(zgomote)
spi-ri-duși. Uite-așa ca noi.
(cu toții îl imită: la la-la la-la)
Spiridușul 1 : Unu
Spiridușul 2: Doi
Spiridușul 3: Trei
Spiridușul 4: Patru, (etc.) Șapte (se prezintă cu toții)
Spiridușul 4. (căposul): Băiatul nostru era foarte somnoros...
Spiridușul 5 (timidul): se trezea greu dimineața
Spiridușul 6 (alintatul): și uneori întârzia la școală
Spiridușul 7 (supărăciosul): și se supăra mereu...
Toți: De ce? De ce? De ce?
Spiridușul 1: Ei, de ce? Pentru că vecinii săi de sus bocăneau tot timpul, și ziua
Toți: și noaptea. (zgomote)
Spiridușul 3: Și cel mai rău pentru el era, când credeți?
Toți: (anticipând) Dimineața!
Spiridușul 2: Când voia să mai doarmă și el...
Spiridușul 5: măcar zece minute.
Spiridușul 4: Ei, ce spuneți? Să-i facem o vizită?
Toți: Da! Gata!
Spiridușul 5: Da! Dar dacă doarme? Unde-l vom întâlni? (spre public) Ce credeți?
Toți: (repezindu-se) În vis!
Spiridușul 3: Și dacă nu doarme?
Spiridușul 1: Eu zic că doarme!
Spiridușul 6: Ba nu doarme!
Spiridușul 7: Ba da!
Spiridușul 4: Facem un pariu?
Toți : Da!
Spiridușul 4: Dacă nu doarme ne vom juca împreună.
Spiridușul 2: Iar dacă doarme... vom încerca să-l trezim.
Spiridușul 5: Și dacă nu se trezește?
Toți (dau din umeri)
Spiridușul 3: Haideți să-i scriem o scrisoare, să-l înveselim.
Toți: Bine!
Spiridușul 3: Eu vreau să fiu un iepuraș.
Spiridușul 5: Și eu, un șoricel.
Spiridușul 4: Eu voi fi un berbec
Spiridușul 2: Iar eu, o vulpiță.
Spiridușul 6 (îl trage pe S. 7 de mână): Și noi , și noi, două veverițe...
Spiridușul 7: ...și ne vom numi:
Spiridușul 6: Veve 1
Spiridușul 7: și Veve 2
Spiridușul 3 către Spiridușul 1: Și tu ce vei fi?
Spiridușul 1: Eu voi fi... un leu.(rostind cu importanță)
Toți: Bine!
Spiridușul 2: Haideți să-l vizităm acasă.

(Spiridușii pleacă spre casa băiatului, pentru a-i oferi scrisoarea magică. Heblu.)

TABLOUL 2

(DECOR - Camera băiatului, care doarme. Melodia de început, apoi zgomote. Vocea leului și a vulpii. Un băiat, îmbrăcat în pijama, trage cortina, adică draperiile și cască. Gălăgia vecinilor de sus l-a trezit.)

Băiatul: Of, vecinii aceștia! (privește pe fereastră, adică spre public) S-a făcut aproape ziuă și totuși mi-e un somn... Ce-ar fi să mai dorm până sună ceasul... că tot e vacanță. (se îndreaptă spre scaun, dar aude zgomote și mai puternice) Ce nebunie! Nici dimineața nu mai avem liniște. (privește sus) Încetați odată, oameni buni! (caută mătura să bată sus, și observă un plic pe jos) A! O scrisoare? De la cine să fie? (O întoarce și citește rar și cu voce tare:) "Scrisoare cu personaje?" Ce-o fi aici? (arată spre scrisoare) Sunt foarte curios! (desface plicul, apoi scrisoarea și începe să citească prima pagină. Spiridușii își scot capetele prin paravan și cântă textul următor)

"Ești supărat? Știm că ești, chiar dacă nu foarte tare sau chiar dacă nu vrei tu să spui. Te vom înveseli, fii liniștit, pentru că Nina îți dăruiește o fabulă și noi, gânduri frumoase. Și dacă tot ți-am spus, hai să te întrebăm, știi ce e o fabulă? O epigramă, o snoavă sau o satiră? E atunci când îți imaginezi că timpurile, oamenii, sau faptele unora dintre ei sunt triste și încerci să scrii adevărul, într-un mod hazliu. Cel mai des întâlnite sunt personajele-animale, dar și personajele-obiecte, și uneori, mai rar, e drept, și personajele-oameni. Cred că ți-ai amintit de "Greierul și furnica", de "Corbul și vulpea", sau "Boul și vițelul". Dacă mai ești supărat, citește ce-ți scrie Nina..."

(Băiatul ațipește, încet, încet, nereușind să citească decât prima pagină. Înainte de a visa, Moș Ene, se coboară de după paravan pe la genele lui, și-l adoarme de-a binelea. Pe parcursul cântecelului lui Ene se schimbă decorul într-o pădurice.)

TABLOUL 3

(Schimbarea de decor: camera devine pădure, în față apare lumina albastră și muzica lui Moș Ene, pe care apare bătrânelul valsând și mimând că își smulge o geană, o pune pe scenă și încearcă o echilibristică pe ea; în spatele lui se produc modificările de decor, efecte de lumini albastre pt. vis - dispariția băiatului în spatele pânzei și apoi în culise; în sfârșit, decorul devine pădurea)

Cântecelul lui Moș Ene:

Moș Ene,

pe la gene
vine,
Moș Ene
pe la gene
vine.
Somnul să-l aline
somnul să-l aline. (în surdină)

(Visul începe să devină tot mai clar: personajele, în afară de leu și vulpe, se joacă și cântă pașnic după paravan (în pădure). În timpul cântecelului lor, apare leul răcnind și animalele dispar în fugă, fiecare în altă direcție. Leul începe să se plimbe prin scenă, nervos . Băiatul apare și el, îmbrăcat în fabulist (în fata paravului) și se miră de hainele pe care le poartă, altele decât pijamaua. Vocea lui începe a recita fabula, și el se miră cum îi vin cuvintele, fără voia sa și încearcă să se opună de două ori. Apoi intră în joc și recită corect și țăntoș fabula.)

(Un colț de pădurice. O masă pe care se află un telefon, a cărui priză uriașă e înfiptă-ntr-un copac. În frunzișul copacului strălucește un bec. Leul se plimbă furios prin scenă cu labele la spate. Se aude:)

Vocea fabulistului: (băiatul transformat în fabulist recită)

Un leu cu coama deasă și roșcată,
care împărățea odată
peste vreo șase-opt supuși,
a fost certat de-ai săi Și-Mai-Sus-Puși
că e tiranic, orgolios
și nu încurajează critica de jos

Și-atuncea, ca s-arate
că nu-i adevărat nici cu putință,
convoacă leul o ședință.

(Leul atârnă de cracă o pancartă pe care scrie:)

La ora opt și jumătate
În colțul stâng al păduricii
Să vie și mai-marii și mai-micii.

La ora fixată-ncepură să vie
(intră iepurele, țup, țup)
un iepure cu blană cenușie;
după el
(intră șoarecele, chiț)
un șoricel,
(intră berbecul, bhee)
un berbec având coarnele gata să-mpungă,
(intră vulpea)

vulpea cu vestita-i coadă lungă
(intră veverițele)
și două veverițe
cu roșii blănițe.

(Animalele se așează în jurul mesei; veverițele, cumiți, una lângă alta.)

TABLOUL 4

(Decorul - în pădure. Intrarea fabulistului și a personajelor fabulei. Personajele se prezintă.
Chemarea animalelor în pădure pentru a-l critica pe leu.)

Berbecul: Fraților, haideți să ne prezentăm.
Cântecelul de prezentare a personajelor (muzica)

Noi suntem: lepurașul -rașul -rașul
Șoricelul- celul -celul
Berbecul-berbecul
Vulpișoara-șoara-șoara
Veve 1, Veve 2
Toți suntem ai fabulei, eroi.

Fabulistul (apare, dar vine și leul tușind, important):
Leul le lăasă să se așeze pe rând,
apoi - se-nscrie singur la cuvânt.

Leul: (cu o bătaie formidabilă-n masă):
Prietenii și frații
V-am chemat aici, în astă-seară,
pentru-ntâia și, poate, ultima oară,
ca să mă cri-ti-cați!
Ați înțeles? (Mârâie înfundat.)
N-așteptați să vă invit sau să vă dau ghes.
Vreau să mă criticați (în crescendo)
neapărat,
neîntârziat,
neîncetat,
neînfricat,
concret și neînduplecat!

(Urmează o tăcere înfricoșată; cele două veverițe apucă în grabă patru conuri și încep să le ronțâie cu nervozitate.)

Leul (scoate un răcnet grozav; veverițele scapă conurile pe jos):
Ei!!!?
Ce stați așa?
Aici nu sunteți la cafenea,

sau la cinema!
E o ședință de lucru, așa că
ni-meni n-are vo-ie să ta-că!
(Șfichiuite cu coada-n dreapta și în stânga.)
Aștept...
aștept să mă criticați...
doar pentru asta ați fost chemați!
(se apropie de iepure și-i înfige laba-n piept.)
Vorbește tu!
Iepurele (tremurând):
Eu... nu... încă nu...
Leul (către șoricel, brusc):
Atuncea tu!
Șoricelul (luat prin surprindere):
Eu... Da... dar poate nu acu... (Râde jenat.)
Sunt cam timid... și încă nu mă-nscriu...
Leul (scos din fire):
Prietenii și frații!
Dacă nu mă criticați
vă-nhaț.
V-o spun cu binișorul, deocamdată.
Mai încolo, poate să iasă lată!
... Când mă gândesc, la o adică,
nu cumva vi-e frică?
Vă gândiți, poate, c-am să vă strâng
În gheare, și-am să vă mănânc?!
Sau (se apropie de iepure și-i răsuțește o ureche)
c-am să-ți rup urechile, așa-i?
(îl trage pe șoricel de mustăți)
și ție mustățile, hai?
(îl pipăie pe berbec la burtă și se linge pe bot)
sau c-am să te fac friptură?
D-aia tăceți din gură? (Cumplit:)
Criticați-mă numaidecât,
că vă iau de gât!

Dar nu acum, ci poate când am să mă întorc. (Oftează) Mă duc să mă tolănesc puțin.

TABLOUL 5

(Decorul - tot în pădure. Leul pleacă să doarmă.)

Berbecul: Ați auzit fraților? Leul vrea să-l criticăm.

Șoricelul: Ce bine că s-a dus să doarmă. Îmi era o frică...brrr. (Și tremură tot)

Iepurele: Da, și eu m-am speriat atât de tare că mi-am pierdut toate bunătățile: morcovii și

varza și salata... Hei, nu le-ați văzut cumva? (spre sală).

Șoricelul: Eu sunt șoricelul mâncăcios. Ia priviți la burtica mea... (cu subînțeles).

Vulpea: Dar de ce vă speriați, fraților? De coama lui? Hm! Și eu pot să-mi fac o coamă, din coadă de vulpe. Și să mă plimb cu ea așa: hei, criticați-mă, criticați-mă, criticați-mă...

Săracul leu, somnoros și vai de el.

Berbecul: Vai de el, ne-vai de el, când se întoarce, trebuie să ne spunem of-urile. Căci altfel va deveni un tiran. Eu știu ce-am de zis.

Șoricelul: Dar mie mi-e frică.

Iepurele: Și mie.

Veve 2: Și mie.

Veve 1: Ia uitați, fraților, mi-am găsit conul de brad pe care l-am pierdut pe drum. Vă amintiți cum ne jucam înainte de a veni Leul în păduricea noastră? Prinde-l!

Șoricelul: Iepurașule, să văd dacă mă prinzi! Ha, ha, ha.

(personajele ies jucându-se, alergând unele după altele)

TABLOUL 6

(Decorul- aceeași pădure. Apare fabulistul în fața paravanului îmbrăcat în frac și bătând din tobă.)

Fabulistul (de după paravan ritm cadențat, milităros. Observând publicul povestește oarecum complice și foarte sigur de sine)

După cum ați observat... personajele și-au luat o scurtă pauză. Leul s-a dus să-și umezească gâtul... sau nu, s-a dus să doarmă, să mai tolănească și el. Până doarme, e foarte bine, dar dacă se trezește!?... Se va întoarce oare? Ce credeți? (spre public) Eu zic că da! Dar prietenii noștri din poiană? Ce ziceți? A, nu cred, ei sunt foarte fricoși! Dar cum? Credeți că va veni oare un iepure cu blană cenușie? (iepurele apare "țup, țup, țup") După el un șoricel? (foarte mirat spune în continuare), un berbec purtându-și coarnele gata să-mpungă, sau chiar și vulpea cu vestita-i coadă lungă, și două veverițe cu roșii blănițe? (toate personajele apar pe rând, iar fabulistul e din ce în ce mai mirat și mai nesigur pe el până când ajunge să scape bățul din mână) Iată-le! (mirat, se retrage)

Berbecul (își ia inima-n dinți):

Să vedeți... eu... cred c-ar fi de cuviință

- și-o spun cu sinceritate deplină

...c-acea unde ținem ședință,

e prea puțină lumină.

De-aceea... cu mintea mea de berbec

eu judec... c-ar mai trebui un bec.

(Se așază repede jos.)

Leul (Notează-ntr-un caiet. Apoi):

Altcineva?

Mai are cineva de spus ceva?

(Către iepure, mârâind):

Poate dumneata?

Iepurele (Se scoală, dârdâind):

Eu... în privința becului,

Nu-s chiar de părerea berbecului.
Cred că lumina e-ndestulătoare
Și nu e nevoie nici de un bec mai mare...
...nici de unul în plus
Eu... cam atâta am avut de spus.
(Se așază.)

Șoricelul (Fără să se lase invitat, debitează dintr-o suflare):
Și eu... cred că ședința e prea lungă...
zece minute-ar fi putut s-ajungă.
Așa că propun să se termine
cât mai repede... și cu bine...

(Vulpea se scoală leneș și se apropie de leu. Se apleacă peste masă, privindu-l galeș, ochi în ochi, în timp ce cu vârful cozii îi perie coama.)

Vulpea: Stimate leu,
m-aș înscrie la cuvânt și eu,
... dacă, bineînțeles, mi-a sosit rândul...
Leul (care-nțelege situația, foarte curtenitor):
Cumătră vulpe, vorbește-oricât,
nu-ți limitez cuvântul!

Vulpea (ia o poză plină de importanță, apoi, ca și când s-a hotărât să vorbească, "fie ce-o fi"):

Cu toții: A venit vulpea, haideți să plecăm! Da, da, știm noi cum e ea.

Vulpea: Fraților! Hei, unde sunteți? (observa dispariția lor dar continua să-și expună discursul)

Eu cred că, dacă la noi
treaba nu merge-ntotdeauna înainte,
ci merge și-napoi,
de asta-i de vină - ce să mai căutăm cuvinte -
chiar... leul, cât e el de leu!

Leul (pătruns și plin de amărăciune):

Chiar eu... da, da... chiar eu...

(Veverițele se uită mirate una la alta, apucă din nou conurile și le ronțăie febril.)

Vulpea (continuă cu avânt):

Căci pentru un conducător,
găsesc c-a fost... prea îngăduitor!
În ultimele luni, cam ce-a mâncat?

Vreo zece căprioare, nu mai mult.

E cam puțin pentru un leu adult...

Nici nu s-a săturat.

Vreo șase zebre - abia le-a dat de gust...

Leul (profund autocritic):

Foarte just... foarte just...

Vulpea: Socot - și pot s-o strig atât de tare,

De să răsune înălțimea bolții!

că leul, fără încetare,

ar trebui să-și mai ascută colții!

Ne-ajunge-atâta căldicel răsfăț.
Răsfățul duce la dezmăț!
Da, leule, ți-o spun,
chiar de mă doare acest cuvânt,
că ești prea bun
și prea puțin, mult prea puțin flămând...

(Se așază cu un aer foarte demn și lovește cu pumnul în masă)

Leul: În concluzie,
îmi iau angajamentul
să reprim orice părere sau aluzie
care mi-ar irita temperamentul.
Voi răpune
pe-acela dintre voi care mi s-ar opune,
și colții o să mi-i ascut
și-o să mănânc mai mult ca în trecut.
Nici o opinie nu mai e admisă
și cu aceasta, declar ședința-nchisă!

(Vulpea, rămasă în urmă, se apropie de leu, îi strânge laba cu multă deferență, îl mai perie o dată cu coada și iese. Se aude sunetul telefonului. Apare fabulistul, așază telefonul pe masa leului care își continuă siesta)

Leul (către vulpe):Răspunde tu!
(vulpea ridică receptorul ascultă și i-l da leului)
Vulpea: E pentru dumneavoastră, majestate. De sus.
Leul: Alo,
Chiar dumneavoastră personal?
Da, sigur... vă țin la dispoziție procesul-verbal,
Degeaba m-ați crezut zbir și dictator;
Le tot spun să mă critice dar nu vor.
În fine, azi m-au criticat foarte ascutit,
iar eu
mi-am însușit...
mi-am însușit...
mi-am însușit..."

(Leul o înhață pe vulpe de după gât și râzând în hohote, dispare în fundal cu ea. Se aude Cântecul lui Moș Ene care vine mai întâi în vis și apoi în somn. Același efect de vis.)

Cântecelul lui Moș Ene care pleacă
Moș Ene, de la gene
pleacă,
Moș Ene, de la gene
pleacă,
somnul să-l desfacă, somnul să-l desfacă -(surdină.)

SCENA 2

(Schimbare de decor - În timpul cântecului lui Moș Ene se produce o schimbare de décor pe lumina albastră - ne aflăm din nou în camera băiatului. Apar spiridușii.)

Spiridușul 1. Ei, dacă Moș Ene pleacă de la genele băiatului, asta ce înseamnă ?

Spiridușul 2: Că băiatul nostru se va trezi.

Spiridușul 3: Oare o să-și amintească?

Spiridușul 5: Hei, cred că se trezește. Pssst! Să vedem ce se întâmplă.

(Clopoțel. Băiatul se trezește și e cu scrisoarea în mână. Își amintește totul, exclamând cu drag.)

Băiatul: Scrisoarea! N-am apucat să citesc decât prima pagină, și-am adormit. Ia să vedem ce-mi scrie și Nina. (Citește cu voce tare) "Un leu, cu coamă deasă și roșcată/ care împă-ră-țea odată/ peste...". Doamne, asta-i exact ce-am visat eu atât de colorat și frumos. Aceasta e fabula pe care-am visat-o. Am s-o dau și vecinilor de sus să o citească, chiar dacă s-au potolit. Sau am să le scriu și eu o fabulă. Ei, cred că nu există oameni răi, și nici animale rele, doar personaje, care joacă scenete, pentru a ne învăța pe noi cum să ne purtăm. Vă mulțumesc spiridușilor pentru "Scrisoarea cu personaje". Hei, spiridușilor!

(Pe melodia de la început, toate personajele ies la scenă, fac o reverență, se prind de mânuțe și joacă o horă, cântând.)

Băiatul (întreabă publicul): Ei, prieteni, ce ziceți voi, suntem în formație completă? Nu lipsește nimeni? Păi, cu cine a început spectacolul nostru? Sigur, cu Moș Ene! Haideti să-l strigăm împreună: Moș Ene, Moș Ene. (bineînțelele apare carismaticul moșneguț, care mai face câteva figuri de pantomimă valsată pe aplauze, trăgând ușor cortina).

Sfârșit